

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

OŚRODEK BADAŃ, STUDIÓW I LEGISLACJI
KRAJOWEJ RADY RADCÓW PRAWNYCH

TARCZA ANTYKRYZYSOWA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

WYBRANE ZAGADNIENIA

Wydanie II

STAN PRAWNY Z 20 KWIETNIA 2020 R.

Warszawa, kwiecień 2020 r.

SPIS TREŚCI:

PRACODAWCA – PRACOWNIK (ZLECENIOBIORCA)	3
ZASIŁKI, ULGI, PODATKI I POMOC PRZEDSIĘBIORCOM	14
ZMIANY W UMOWNYM UŻYWANIU RZECZY – NAJEM, DZIERŻAWA	32
FUNKCJONOWANIE ORGANÓW I SPRAWY KORPORACYJNE	37
TURYSTYKA I HOTELARSTWO	40
SŁUŻBA ZDROWIA	43
SPRAWY SĄDOWE I ZAWIESZENIE BIEGU TERMINÓW PRAWA MATERIALNEGO	46

DEFINICJE

Ilekcję w poradniku jest mowa o:

- 1) ustawie o zwalczaniu COVID-19, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. Poz. 374);
- 2) ustawie nowelizującej, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2

PRACODAWCA – PRACOWNIK (ZLECENIOBIORCA)

BADANIA PROFILAKTYCZNE PRACOWNIKÓW PODCZAS EPIDEMII

W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii (od dnia ogłoszenia danego stanu) **zawiesza się** wykonywanie obowiązków dotyczących przeprowadzania:

- okresowych badań lekarskich pracowników;
- badań lekarskich kierowców wykonujących przewóz drogowy;
- badań psychologicznych kierowców wykonujących przewóz drogowy;
- badań okresowych lekarskich i psychologicznych maszynistów.

Na jaki okres zawieszono są badania okresowe?

Zawieszenie wykonywania obowiązków ma charakter czasowy bowiem po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo po odwołaniu stanu epidemii, pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie zawieszonych obowiązków i wykonać je w okresie nie dłuższym niż **60 dni od dnia** odwołania danego stanu.

PRZYKŁAD

Termin badań okresowych pracownika upłynąłby 6 kwietnia 2020 r. W związku z wejściem w życie ustawy nowelizującej pracodawca nie ma obowiązku skierować pracownika na badania okresowe w tym terminie, a pracownik może nadal wykonywać swoją pracę. Trzeba jednak pamiętać, że obowiązek wykonywania badań okresowych został jedynie zawieszony. Po odwołaniu stanu epidemii pracodawca będzie miał 60 dni na to, by skierować pracownika na badania okresowe.

Co z badaniami wstępnymi i kontrolnymi pracowników, gdy lekarz jest niedostępny?

W przypadku braku dostępności do lekarza uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego, badanie takie może przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie lekarskie **inny lekarz**. Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza traci moc po upływie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo od dnia odwołania stanu epidemii. Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza włącza się do akt osobowych pracownika.

Podstawa prawna: art. 12a ustawy o zwalczaniu COVID-19.

SZKOLENIA Z DZIEDZINY BHP PRACOWNIKÓW PODCZAS EPIDEMII

Jak przeprowadzić wstępne szkolenie z dziedziny BHP podczas epidemii?

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii dopuszcza się przeprowadzanie szkoleń wstępnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy i służby w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

UWAGA!

Za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej nie można przeprowadzić instruktażu stanowiskowego:

- 1) pracownika zatrudnianego na stanowisku robotniczym;
- 2) pracownika zatrudnionego na stanowisku, na którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych;
- 3) pracownika przenoszonego na stanowisko, o którym mowa w pkt 1 i 2;
- 4) ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu oraz studenta odbywającego praktykę studencką.

Co ze szkoleniami okresowymi z dziedziny BHP podczas epidemii?

W przypadku gdy termin przeprowadzenia szkolenia okresowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub bezpieczeństwa i higieny służby przypada w:

- 1) okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii
lub
- 2) w okresie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii
 - termin ten wydłuża się do 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii.

Podstawa prawna: art. 12e ustawy o zwalczaniu COVID-19.

PRZESTÓJ EKONOMICZNY LUB OBNIŻENIE WYMIARU CZASU PRACY ORAZ ZWIĄZANE Z TYM ŚWIADCZENIA

Przedsiębiorcy, których dotknął spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 mają dwie możliwości: wprowadzenia przestoju ekonomicznego lub obniżenia wymiaru czasu pracy pracowników oraz możliwość uzyskania świadczeń na pokrycie części wynagrodzeń pracowników.

Przedsiębiorca u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 może zwrócić się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19. Przedsiębiorcy przysługują środki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 i 321) od przyznaných świadczeń.

UWAGA!

Na takich samych zasadach dopłaty do wynagrodzeń będzie mogła otrzymać również organizacja pozarządowa w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570 i 2020 64 oraz z 2020 r. poz. 284), podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy oraz państwowa osoba prawna w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Jakie warunki musi spełnić przedsiębiorca?

Warunkiem skorzystania z tych rozwiązań jest spełnienie przez pracodawcę następujących przesłanek:

- 1) jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców;
- 2) nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r. (z zastrzeżeniem możliwości zawarcia umowy z ZUS lub uzyskania decyzji w sprawie spłaty zadłużenia);
- 3) nie zachodzą wobec niego przesłanki do ogłoszenia upadłości, o których mowa w art. 11 lub art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344, z późn. zm.);
- 4) dotknął go spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

PRZYPOMNIENIE

Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Co to znaczy, że przedsiębiorcę dotknął spadek obrotów gospodarczych?

Przez spadek obrotów rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:

- a) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub
- b) nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Jakie rozwiązania odnoszące się do pracowników może wprowadzić przedsiębiorca?

Przedsiębiorca jest uprawniony by:

- 1) wypłacać pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym **wynagrodzenie obniżone** nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy;
- 2) **obniżyć wymiar czasu pracy** pracownika o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca prowadzi restaurację. W marcu 2020 r., w konsekwencji epidemii COVID-19, przedsiębiorca musiał zamknąć lokal. Obecnie prowadzi jedynie sprzedaż posiłków na wynos. W wyniku tej sytuacji przedsiębiorca odnotował drastyczny spadek obrotów gospodarczych. Aby ograniczyć straty i uniknąć konieczności zwalniania pracowników przedsiębiorca może skorzystać z nowych rozwiązań. Po pierwsze, pracownicy zatrudnieni na stanowisku kelnerów mogą być objęci przestojem ekonomicznym. Tej grupie pracowników przedsiębiorca będzie mógł wypłacać wynagrodzenia obniżone o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Po drugie, pracownikom zatrudnionym na stanowiskach kucharzy i pomocy kuchennych, którzy nadal wykonują pracę związaną z przygotowaniem posiłków na wynos, przedsiębiorca będzie mógł obniżyć wymiar czasu pracy o 20%. Wynagrodzenie tej grupy pracowników zostanie obniżone proporcjonalnie do obniżki wymiaru czasu pracy, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

UWAGA!

Skorzystanie z ww. uprawnień pracodawcy wymaga jednak zawarcia porozumienia, które określi warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

Porozumienie zawiera pracodawca wraz z działającymi w zakładzie związkami zawodowymi, a jeśli w zakładzie nie działają organizacje związkowe – z przedstawicielami pracowników, wyłonionymi w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Procedura wymaga również udziału okręgowego inspektora pracy.

Co powinno się znaleźć w porozumieniu?

W pisemnym porozumieniu określa się co najmniej: 1) grupy zawodowe objęte przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy; 2) obniżony wymiar czasu pracy obowiązujący pracowników; 3) okres, przez jaki obowiązują rozwiązania dotyczące przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

UWAGA!

Przy ustalaniu warunków i trybu wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy nie obowiązują zasady dotyczące **wypowiedzenia zmieniającego** warunki pracy i płacy (nie stosuje się art. 42 § 1–3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy).

A co ze zleceniobiorcami?

WAŻNE

Rozwiązania te stosuje się nie tylko do pracowników w rozumieniu przepisów prawa pracy. Omawianą regulację stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495) stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo która wykonuje pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu, z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.

W jakie wysokości i jak można otrzymać pomoc w formie świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy?

Pomoc przyznawana jest wyłącznie na wniosek pracodawcy, ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, ale co istotne pomoc jest udzielana **w następstwie wystąpienia COVID-19**.

Pracodawca może uzyskać następujące wsparcie:

- 1) dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika objętego przestojem ekonomicznym, w wysokości **50% minimalnego wynagrodzenia za pracę** ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

WYJĄTEK – dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku;

- 2) dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika, któremu obniżono wymiar czasu pracy o 20%, **do wysokości połowy wynagrodzenia**, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

WYJĄTEK – dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu;

- 3) środki na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 i 321) od przyznanych świadczeń, o których mowa w pkt 1 i 2.

Na jaki okres przysługują świadczenia?

Świadczenia oraz środki, o których mowa powyżej, przysługują przez łączny okres 3 miesięcy, przypadających od miesiąca złożenia wniosku.

Jakie formalności należy spełnić, by uzyskać świadczenia?

Wnioski o przyznanie pomocy można składać do dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Do wniosku o przyznanie świadczeń przedsiębiorca dołącza następujące dokumenty:

- 1) kopię umowy zawartej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych lub kopię decyzji urzędu skarbowego w sprawie spłaty zadłużenia, jeżeli przedsiębiorca miał zadłużenie z tytułu składek i zawarł umowę z ZUS lub uzyskał decyzję w sprawie spłaty zadłużenia;
- 2) kopię porozumienia, w którym określono warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

We wniosku o przyznanie świadczeń przedsiębiorca składa oświadczenia o spełnieniu pozostałych warunków przyznania pomocy. Oświadczenia przedsiębiorca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. W razie stwierdzenia braków formalnych wniosku o przyznanie świadczeń, właściwy organ w terminie 7 dni roboczych od dnia wpływu wniosku wzywa przedsiębiorcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie terminu wniosek o przyznanie świadczeń pozostawia się bez rozpoznania.

Jak było przed nowelizacją?

Art. 15g ustawy o zwalczaniu COVID-19 przewiduje szereg zupełnie nowych rozwiązań oraz modyfikuje na czas epidemii niektóre regulacje wynikające z przepisów prawa pracy. Zmianie ulegają w szczególności, zasady wynagradzania pracowników w okresie przestoju, uregulowane w art. 81 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

§ Podstawa prawna: art. 15g ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Świadczenie postojowe to rozwiązanie ujęte w tzw. tarczy antykryzysowej, które przewidziane zostało dla wsparcia przedsiębiorców. Zwłaszcza dla samozatrudnionych oraz osób pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie to jest wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i co do zasady jego wysokość opiewa na kwotę 2080 zł.

Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna.

WAŻNE – kwota świadczenia jest nieopodatkowana i nieoskładkowana, ze świadczenia postojowego nie dokonuje się egzekucji i potrąceń.

Komu i kiedy przysługuje świadczenie postojowe?

Świadczenie postojowe przysługuje:

- osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy – Prawo Przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych;
- osobie wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia lub inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą – Kodeks Cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło;
- w razie, **gdy nie podlegają one ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.**

Istotne jest, że dla uzyskania świadczenia postojowego musi zostać spełniona przesłanka, polegająca na zamieszkiwaniu na terytorium Polski, zaś wyżej wskazane osoby muszą być:

- obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
- posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej lub
- cudzoziemcami legalnie przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

WYMIAR ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO

Zasadą jest, że świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r. nie więcej niż trzykrotnie.

Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r. **nie więcej niż trzykrotnie.**

FORMALNOŚCI ZWIĄZANE Z USTALENIEM PRAWA DO ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO

Ustalenie prawa do świadczenia postojowego następuje na wniosek osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą lub osoby wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia lub inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą – Kodeks Cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, składany do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Istotne jest, że w przypadku osoby wykonującej umowę cywilnoprawną wniosek składany jest do ZUS-u za pośrednictwem odpowiednio zleceniodawcy lub zamawiającego.

Wniosek o świadczenie postojowe może być złożony w formie dokumentu papierowego albo elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wniosek zawiera:

- dane osoby uprawnionej: imię i nazwisko, numer PESEL, numer NIP, gdy go nie nadano, numery PESEL i REGON, adres do korespondencji (w przypadku osób wykonujących umowę cywilnoprawną), nazwę skróconą płatnika składek w przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą;
- wskazanie rachunku płatniczego osoby uprawnionej prowadzonego w kraju lub wydanego w kraju instrumentu płatniczego;
- dane odpowiednio zleceniodawcy albo zamawiającego za pośrednictwem którego składany jest wniosek (imię i nazwisko, nazwę skróconą, numer NIP, a jeżeli nie nadano tego numeru – numery PESEL i REGON, adres do korespondencji);
- inne informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia postojowego;
- podpis wnioskodawcy.

WARUNEK – ZNÓW NIŻSZE OBROTY DLA PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

W przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą zawiera również oświadczenie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą potwierdzające spełnienie ww. warunków, ale również uzyskanie w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe przychodu o **co najmniej 15% niższego od przychodu** uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc, jeżeli nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej;

ZLECENIOBIORCA/ZAMAWIAJĄCY – w przypadku zleceniodawcy lub zamawiającego, musi on załączyć do wniosku **kopię umów cywilnoprawnych**, a także **oświadczenie potwierdzające**:

- niedojście do skutku lub ograniczenie wykonywania umowy cywilnoprawnej z powodu przestoju w prowadzeniu działalności,
- datę zawarcia i wysokość wynagrodzenia z tytułu umowy cywilnoprawnej,
- uzyskanie przez osobę wykonującą umowę cywilnoprawną w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, przychodu nie wyższego niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku,
- otrzymanie oświadczenia od osoby wykonującej umowę cywilnoprawną, że nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu oraz o wysokości uzyskanych przychodów z innych umów cywilnoprawnych.

UWAGA – wnioski o świadczenie postojowe mogą być złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych **najpóźniej** w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii.

PONOWNE PRYZNANIE ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO

Świadczenie postojowe może zostać przyznane ponownie, na podstawie oświadczenia osoby uprawnionej, której wypłacono świadczenie postojowe. Wypłata po raz kolejny świadczenia postojowego może zostać dokonana nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty świadczenia postojowego.

Warunkiem przyznania kolejnego świadczenia postojowego jest wykazanie w oświadczeniu, że sytuacja materialna wykazana we wniosku o przyznanie świadczenia, nie uległa poprawie.

ODMOWA PRAWA DO ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO

Odmowa prawa do świadczenia postojowego następuje w drodze decyzji. Od decyzji o odmowie prawa do świadczenia postojowego, przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach ustawy – Kodeks Postępowania Cywilnego dla postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

NIENALEŻNE POBRANIE ŚWIADCZENIA POSTOJOWEGO

Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie postojowe, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi.

Za nienależnie pobrane świadczenie postojowe uważa się świadczenie:

- przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenie lub odpowiednio zleceniodawcę lub zamawiającego;
- wypłacone osobie innej niż osoba uprawniona, z przyczyn niezależnych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia postojowego **nie wydaje się później niż w terminie 5 lat** od dnia, w którym wypłacono nienależne świadczenie postojowe.

Kwota nienależnie pobranego świadczenia postojowego ustalona prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia **ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat**, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia stała się prawomocna.

Kwota nienależnie pobranego świadczenia postojowego ustalona prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia **podlegają potrąceniu** z wypłacanych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a jeżeli prawo do świadczeń nie istnieje – ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Kwoty nienależnie pobranego świadczenia postojowego podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami, na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawa prawna: art. 15zq – art. 15zy ustawy o zwalczaniu COVID-19.

POZOSTAŁE ZMIANY – SKRÓCENIE OKRESU ODPOCZYNKU PRACOWNIKA, WPROWADZENIE SYSTEMU RÓWNOWAŻNEGO CZASU PRACY I STOSOWANIE MNIEJ KORZYSTNYCH WARUNKÓW ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW.

W związku z wystąpieniem COVID-19 dopuszczalne jest:

- 1) **ograniczenie nieprzerwanego odpoczynku dobowego pracownika** do nie mniej niż 8 godzin i nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego pracownika do nie mniej niż 32 godzin, obejmującego co najmniej 8 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego;
- 2) zawarcie porozumienia o **wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy**, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej jednak niż do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy. Przedłużony dobowy wymiar czasu pracy jest równoważony krótszym dobowym wymiarem czasu pracy w niektórych dniach lub dniami wolnymi od pracy;
- 3) zawarcie porozumienia o stosowaniu **mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników** niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu.

Jakie są warunki wprowadzenia zmian?

Zmiany mogą być wprowadzone u pracodawcy, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 i który nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

Spadek obrotów gospodarczych to spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym na poziomie wskazanym w omawianym przepisie.

Czy trzeba zawrzeć porozumienie ze związkami zawodowymi?

Do wprowadzenia systemu równoważnego czasu pracy i stosowania mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników konieczne jest zawarcie porozumienia z działającymi w zakładzie związkami zawodowymi, a jeśli w zakładzie nie działają organizacje związkowe – z przedstawicielami pracowników.

Kiedy regulacja wchodzi w życie?

Omawiana regulacja wejdzie w życie z dniem ogłoszenia ustawy nowelizującej.

Jak było przed nowelizacją?

W kodeksie pracy wyrażona jest zasada, że postanowienia umów o pracę oraz innych aktów, na których podstawie powstaje stosunek pracy, nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy.

§ Podstawa prawna: art. 15zf ustawy o zwalczaniu COVID-19

Pracodawcy zatrudniający pracowników w przedsiębiorstwie prowadzącym działalność polegającą na zapewnieniu funkcjonowania systemów i obiektów infrastruktury krytycznej w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. a, c, f, h i k ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398 oraz z 2020 r. poz. 148, 284 i 374) oraz innych wymienionych w omawianym przepisie przedsiębiorstwach, których funkcjonowanie jest niezbędne w okresie występowania COVID-19 mogą:

- 1) zmienić system lub rozkład czasu pracy pracowników w sposób niezbędny dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa lub stacji;

- 2) polecić pracownikom świadczenie pracy w godzinach nadliczbowych w zakresie i wymiarze niezbędnym dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa lub stacji;
- 3) zobowiązać pracownika do pozostawania poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, przy czym nie stosuje się zasad dotyczących minimalnego wymiaru odpoczynku dobowego i tygodniowego;
- 4) polecić pracownikowi realizowanie prawa do odpoczynku w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę.

W takich przypadkach pracodawca ten może również odmówić udzielenia pracownikowi urlopu wypoczynkowego, w tym urlopu, o którym mowa w art. 1672 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, urlopu bezpłatnego oraz innego urlopu, a także przesunąć termin takiego urlopu lub odwołać pracownika z takiego urlopu, jeżeli został on już – pracownikowi udzielony.

§ Podstawa prawna: art. 15x ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ZASIŁKI, ULGI, PODATKI, POMOC PRZEDSIĘBIORCOM

ZASIŁKI DLA PRACOWNIKÓW I UBEZPIECZONYCH

ROZSZERZENIE KRĘGU OSÓB UPRAWNIONYCH DO POBIERANIA DODATKOWEGO ZASIŁKU OPIEKUŃCZEGO.

Ustawa nowelizująca rozszerza krąg osób uprawnionych do pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje m.in.

- 1) w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi służb mundurowych (w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej), zwolnionemu od pełnienia służby, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad:
 - a) dzieckiem w wieku do ukończenia 8 lat,
 - b) dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 2) w przypadku zamknięcia szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia, warsztatu terapii zajęciowej lub innej placówki pobytu dziennego o podobnym charakterze z powodu COVID-19, do których uczęszcza dorosła osoba niepełnosprawna, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi służb mundurowych, zwolnionemu od pełnienia służby, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dorosłą osobą niepełnosprawną.

Przez jaki okres przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy?

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje uprawnionym przez okres nie dłuższy niż 14 dni.

UWAGA

Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określić dłuższy okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Jak było przed nowelizacją?

Ustawa o zwalczaniu COVID-19 przed nowelizacją przewidywała przyznawanie dodatkowego zasiłku opiekuńczego tylko w przypadku konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem w wieku do ukończenia 8 lat.

Podstawa prawna: art. 4 ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ZASIŁEK OPIEKUŃCZY DLA UBEZPIECZONYCH W KRUS

Prawo do zasiłku opiekuńczego przysługuje w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, osobie będącej rolnikiem, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny oraz domownikowi takiego rolnika, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad:

- 1) dzieckiem w wieku do ukończenia 8 lat;
- 2) dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Przez jaki okres przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy?

Zasiłek opiekuńczy przysługuje uprawnionym przez okres nie dłuższy niż 14 dni.

UWAGA

Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określić dłuższy okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

W jakiej wysokości przysługuje zasiłek opiekuńczy?

Zasiłek opiekuńczy za każdy dzień wynosi 1/30 kwoty emerytury podstawowej w rozumieniu art. 6 pkt 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Podstawa prawna: art. 4a ustawy o zwalczaniu COVID-19.

POMOC DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

POMOC W FORMIE ŚWIADCZENIA NA RZECZ OCHRONY MIEJSC PRACY.

Przedsiębiorca, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 może zwrócić się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19.

Regulacja dotycząca tych świadczeń została kompleksowo omówiona w innej części niniejszego opracowania – PRACODAWCA–PRACOWNIK (ZLECENIOBIORCA).

Podstawa prawna: art. 15g ustawy o zwalczaniu COVID-19.

DOFINANSOWANIE CZĘŚCI KOSZTÓW WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW.

Przedsiębiorcy mogą ubiegać się o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników w rozumieniu oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

WAŻNE – rozwiązania stosuje się nie tylko do pracowników w rozumieniu przepisów prawa pracy. Omawianą regulację stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495) stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo która wykonuje pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu, z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.

Co to jest spadek obrotów gospodarczych?

Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

W jakiej wysokości można uzyskać dofinansowanie?

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA ZALEŻY OD WIELKOŚCI SPADKU OBROTÓW GOSPODARCZYCH

W przypadku spadku obrotów o:

- 1) co najmniej 30% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
- 2) co najmniej 50% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy, w odniesieniu do każdego pracownika;
- 3) co najmniej 80% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy, w odniesieniu do każdego pracownika.

WAŻNE – przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

Czy wszyscy przedsiębiorcy mogą otrzymać dofinansowanie?

Dofinansowanie może być przyznane mikroprzedsiębiorcom, małym oraz średnim przedsiębiorcom w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.

ZAPAMIĘTAJ !

MIKROPRZEDSIĘBIORCA to przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki: zatrudniał średniorocznie **mniej niż 10 pracowników** oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych **2 milionów euro**, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych **2 milionów euro**.

MAŁY PRZEDSIĘBIORCA to przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki: zatrudniał średniorocznie **mniej niż 50 pracowników** oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych **10 milionów euro**, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych **10 milionów euro**.

ŚREDNI PRZEDSIĘBIORCA to przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki: zatrudniał średniorocznie **mniej niż 250 pracowników** oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych **50 milionów euro**, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych **43 milionów euro**.

Na jaki okres może być przyznane dofinansowanie?

Dofinansowanie może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące przypadające od miesiąca złożenia wniosku. Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych.

UWAGA

Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć ten okres mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

Kiedy można składać wnioski o dofinansowanie?

Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do Powiatowego Urzędu Pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy.

We wniosku o przyznanie świadczeń przedsiębiorca składa oświadczenia o spełnieniu warunków przyznania pomocy (pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń).

Dofinansowanie przyznawane jest na podstawie umowy zawartej przez starostę z przedsiębiorcą.

Jakie obowiązki ma przedsiębiorca, który otrzymał dofinansowanie?

Przedsiębiorca ma obowiązki:

- 1) **co miesiąc składać oświadczenie o zatrudnianiu** w danym miesiącu pracowników objętych umową o dofinansowanie oraz kosztach wynagrodzeń każdego z tych pracowników i należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, według stanu na ostatni dzień miesiąca, za który dofinansowanie jest wypłacane;
- 2) **utrzymania w zatrudnieniu pracowników** objętych umową o dofinansowanie przez okres dofinansowania.

W przypadku niedotrzymania tego warunku, przedsiębiorca zwraca dofinansowanie bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

§ Podstawa prawna: art. 15zzb ustawy o zwalczaniu COVID-19.

DOFINANSOWANIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW NIEZATRUDNIAJĄCYCH PRACOWNIKÓW

Przedsiębiorca będący osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników może ubiegać się o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Co to jest spadek obrotów gospodarczych?

Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

W jakiej wysokości można uzyskać dofinansowanie?

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA ZALEŻY OD WIELKOŚCI SPADKU OBROTÓW GOSPODARCZYCH.

W przypadku spadku obrotów o:

- 1) co najmniej 30% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
- 2) co najmniej 50% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
- 3) co najmniej 80% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie.

Co ważne, przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

Na jaki okres może być przyznane dofinansowanie?

Dofinansowanie może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące przypadające od miesiąca złożenia wniosku. Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych.

UWAGA

Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć ten okres, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

Kiedy można składać wnioski o dofinansowanie?

Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

We wniosku o przyznanie świadczeń przedsiębiorca składa oświadczenia o spełnieniu warunków przyznania pomocy (pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń).

Dofinansowanie przyznawane jest na podstawie umowy zwartej przez starostę z przedsiębiorcą.

Jakie obowiązki ma przedsiębiorca, który otrzymał dofinansowanie?

Przedsiębiorca ma obowiązek prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie.

Dofinansowanie wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlega zwrotowi, bez odsetek, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

§ Podstawa prawna: art. 15ztc ustawy o zwalczaniu COVID-19.

POŻYCZKI DLA MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

Mikroprzedsiębiorcy mogą ubiegać się o pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

Kto może otrzymać pożyczkę?

Pożyczkę może otrzymać mikroprzedsiębiorca, który prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r.

PRZYPOMNIENIE – mikroprzedsiębiorca to przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki: zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.

Na jakich warunkach udzielana jest pożyczka?

Pożyczka może być udzielona do wysokości 5000 zł. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

Kiedy można składać wnioski o przyznanie pożyczki?

Wniosek o pożyczkę mikroprzedsiębiorca składa do Powiatowego Urzędu Pracy, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy.

Czy możliwe jest umorzenie zobowiązania do zwrotu pożyczki?

Pożyczka wraz z odsetkami na wniosek mikroprzedsiębiorcy podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. We wniosku o umorzenie mikroprzedsiębiorca oświadcza, że prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki (pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń).

UWAGA!

Przychód z tytułu umorzenia pożyczki nie stanowi przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Podstawa prawna: art. 15zdz ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ODSTĄPIENIE OD DOCHODZENIA NALEŻNOŚCI O CHARAKTERZE CYWILNOPRAWNYM PRZYPADAJĄCYCH JEDNOSTCE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO LUB JEJ JEDNOSTKOM ORGANIZACYJNYM

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (to jest rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa) może postanowić **o odstąpieniu od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym** przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, w stosunku do podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19 i które złożą wniosek o odstąpienie od dochodzenia należności.

Co się dzieje jeszcze przed podjęciem uchwały o odstąpieniu od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym?

Do czasu podjęcia uchwały, wójt, burmistrz, prezydent miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa może również postanowić o odstąpieniu od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, na wniosek podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Kiedy regulacja wchodzi w życie?

Omawiana regulacja wejdzie w życie z dniem ogłoszenia ustawy nowelizującej.

Podstawa prawna: art. 15zzzf i 15zzzg ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ZWOLNIENIE ZE SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE

Komu przysługuje zwolnienie ze składek?

Prawo uzyskania zwolnienia ze składek przysługuje:

- 1) płatnikowi składek, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek:
 - a) przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r.,
 - b) w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. i na dzień 31 marca 2020 r.,
 - c) w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. i na dzień 30 kwietnia 2020 r.
 – zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych.
- 2) płatnikowi składek, będącemu osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 i 321), opłacającemu składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli prowadził działalność przed 1 kwietnia 2020 r. i przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek nie był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.;
- 3) duchownemu będącemu płatnikiem składek;
- 4) płatnikowi składek, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek:
 - a) przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r.,
 - b) w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. i na dzień 31 marca 2020 r.,
 - c) w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. i na dzień 30 kwietnia 2020 r.
 – zgłosił do ubezpieczeń społecznych od 10 do 49 ubezpieczonych;
- 5) płatnikowi składek będącemu spółdzielnią socjalną, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek przed dniem 1 kwietnia 2020 r.

W jakim zakresie przysługuje zwolnienie?

Płatnika, o którym mowa w pkt 1, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, **należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.**, wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres.

Płatnika, o którym mowa w pkt 2, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na jego obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, **należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.**

Duchownego, o którym mowa w pkt 3, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, dobrowolne ubezpieczenie chorobowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne należne z tytułu bycia duchownym, **za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.**

Płatnika, o którym mowa w pkt 4, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, **należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., w wysokości 50% łącznej kwoty nieopłaconych należności z tytułu składek** wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc.

Płatnika składek, o którym mowa w pkt 5, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, **należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.**, wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres.

UWAGA!

Przychody z tytułu zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

UWAGA!

Na skutek nowelizacji omawianego przepisu zwolnienie z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej za marzec 2020 r. stosuje się także wówczas gdy należności te zostały opłacone. Opłacone należności z tytułu składek podlegają zwrotowi na zasadach określonych w art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 266, 321 i 568). Możliwość uzyskania zwrotu składek opłaconych za marzec dotyczy wyrzykiskich ww. grup płatników, za wyjątkiem duchownych. Podstawa prawna: art. 108a ustawy z dnia 9 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2

Jakie formalności należy spełnić, aby uzyskać zwolnienie?

Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, płatnik składek powinien przekazać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, **nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 r.**

Wniosek o zwolnienie z opłacania składek powinien zawierać:

- 1) dane płatnika składek:
 - a) imię i nazwisko, nazwę skróconą,
 - b) numer NIP i REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
 - c) adres do korespondencji;
- 2) oświadczenie płatnika składek, o którym mowa w art. 31zo ust. 2 (czyli tylko płatnikowi składek, będącemu osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 i 321), opłacającemu składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli prowadził działalność przed 1 lutego 2020 r. i przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek **nie był wyższy niż 300%** prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce na-

rodowej w 2020 r. potwierdzające uzyskanie, w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek przychodu z działalności nie wyższego niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. (dotyczy płatników opłacających składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne).

- 3) inne informacje niezbędne do umorzenia składek;
- 4) podpis wnioskodawcy.

W jakiej formie może być złożony wniosek?

Wniosek o zwolnienie z opłacania składek może być złożony w formie dokumentu papierowego albo elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawa prawna: art. 31zo i 31zp ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ODSTĄPIENIE OD POBIERANIA ODSETEK ZA ZWŁOKĘ OD SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Ze względów gospodarczych związanych z wystąpieniem COVID-19, Zakład Ubezpieczeń Społecznych może na wniosek dłużnika odstąpić od pobierania odsetek za zwłokę od należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne należnych za okres przypadający po dniu 31 grudnia 2019 r.

Kiedy i w jakiej formie może być złożony wniosek?

Wniosek, o odstąpieniu od pobierania odsetek może być złożony do ZUS w terminie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu.

Wniosek, powinien zawierać:

- 1) dane płatnika składek:
 - a) imię i nazwisko, nazwę skróconą,
 - b) numer NIP i REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
 - c) adres do korespondencji;
- 2) uzasadnienie odstąpienia pobierania odsetek za zwłokę;
- 3) inne informacje niezbędne do odstąpienia pobierania odsetek za zwłokę;
- 4) podpis wnioskodawcy.

Wniosek, może być złożony w formie dokumentu papierowego albo elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Kiedy ZUS rozpatrzy wniosek?

ZUS informuje płatnika składek o odstąpieniu pobierania odsetek za zwłokę, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. Odmowa odstąpienia od pobierania odsetek za zwłokę, następuje w drodze decyzji.

Czy od decyzji odmownej można się odwołać?

Od decyzji odmownej płatnikowi składek przysługuje prawo do wniesienia wniosku do Prezesa ZUS o ponowne rozpatrzenie sprawy, na zasadach dotyczących decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra.

§ Podstawa prawna: art. 31zy¹⁰ ustawy o zwalczaniu COVID-19.

WSPARCIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW UDZIELANE PRZEZ AGENCJĘ ROZWOJU PRZEMYSŁU S.A.

Kto może uzyskać wsparcie?

Wsparcie może uzyskać przedsiębiorca, prowadzący działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który potrzebuje pomocy dla utrzymania i kontynuacji prowadzonej działalności gospodarczej, zagrożonej na skutek ekonomicznych następstw dla przedsiębiorcy, wynikających z zakazów oraz ograniczeń wprowadzonych w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz rozprzestrzeniania się choroby wywołanej tym wirusem (COVID-19).

Wsparcia nie może uzyskać przedsiębiorca:

- 1) którego trudna sytuacja finansowa nie jest następstwem zakazów oraz ograniczeń wprowadzonych w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2;
- 2) wobec którego ogłoszono upadłość lub otwarte zostało postępowanie restrukturyzacyjne.

UWAGA!

Przez trudną sytuację finansową rozumie się sytuację, w której nastąpił spadek obrotów gospodarczych przedsiębiorcy w następstwie COVID-19.

Jakie wsparcie może być udzielone?

Wsparcie to wszelkie **formy instrumentów finansowego wsparcia zwrotnego** udzielanego na rzecz przedsiębiorców, w tym w szczególności **pożyczki, gwarancje, poręczenia oraz inne instrumenty, których przedmiotem jest finansowanie działalności gospodarczej**, z wyłączeniem instrumentów zastrzeżonych dla podmiotów wykonujących działalność bankową oraz ubezpieczeniową.

Wsparcie może być przyznane w szczególności w formie pożyczek, gwarancji lub poręczenia oraz leasingu lub innych instrumentów związanych z finansowaniem prowadzonej działalności gospodarczej, na warunkach rynkowych. Wielkość oraz rodzaj wsparcia są uzależnione od faktycznych skutków finansowych, jakie przedsiębiorca poniósł na skutek ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jak również skali prowadzonej działalności.

UWAGA!

Szczegółowy wykaz instrumentów finansowych oferowanych przedsiębiorcom będzie publikowany na stronie internetowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

Gdzie należy składać wnioski o udzielenie wsparcia?

Wniosek o udzielenie wsparcia należy składać do Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. Wzór wniosku wraz z objaśnieniami zostanie opublikowany na stronie internetowej Agencji.

W jakim terminie zostanie rozpatrzony wniosek?

Wniosek przedsiębiorcy o udzielenie wsparcia rozpatrywany jest niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia jego złożenia wraz z wymaganymi załącznikami. W przypadku braków formalnych wniosku Agencja wzywa przedsiębiorcę do jego uzupełnienia w terminie nie dłuższym niż 5 dni.

Wsparcie udzielane jest po dokonaniu weryfikacji zasadności wniosku o udzielenie wsparcia, na podstawie umowy wsparcia zawieranej z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A.

- § **Podstawa prawna:** art. 1 – 12 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

PRZEDSIĘBIORCA A PODATKI I ZOBOWIĄZANIA PUBLICZNOPRAWNE

ULGI W PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI, OPŁATY ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTE LUB PRZEDŁUŻENIE TERMINÓW PŁATNOŚCI RAT DLA WSKAZANYCH GRUP PRZEDSIĘBIORCÓW

Rada gminy może wprowadzić, za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Rada gminy może przedłużyć wskazanym **grupom przedsiębiorców**, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r., nie dłużej niż do dnia **30 września 2020 r.**

Ulgi, o których mowa powyżej, mogą objąć również organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

- § **Podstawa prawna:** art. 15p i art. 15q ustawy o zwalczaniu COVID-19

Przedłużono termin na wniesienie opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 do dnia 30 czerwca 2020 r. Dalsze przedłużenie tego terminu będzie mogło nastąpić w drodze rozporządzenia.

- § **Podstawa prawna:** art. 15j ustawy o zwalczaniu COVID-19.

Wprowadzono możliwość przedłużenia terminu na wniesienie opłaty przekształceniowej za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów za rok 2020 do dnia 31 grudnia 2020 r. Przedłużenie terminu nastąpi w drodze rozporządzenia.

- § **Podstawa prawna:** art. 20 ust. 1b – 1 e ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r. poz. 139 i 568)

Jakie jeszcze ulgi wprowadzono lub zmieniono?

ODROCZENIE TERMINU PŁATNOŚCI PODATKU, ODROCZENIE LUB ROZŁOŻENIE NA RATY ZALEGŁOŚCI PODATKOWEJ – ODSZCZĘDNIENIE OD USTALANIA OPŁATY PROLONGACYJNEJ.

Organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek.

JAK I CO SIĘ ZMIENIŁO? W decyzji, o której mowa powyżej, organ podatkowy ustalał opłatę prolongacyjną od kwoty podatku lub zaległości podatkowej (przepis ten był stosowany również do odroczonej lub rozłożonej na raty należności płatników lub inkasentów, następców prawnych oraz osób trzecich. Natomiast obecnie, do decyzji wydanej na podstawie art. 67a § 1 pkt 1 lub 2 Ordynacji podatkowej, dotyczącej podatków stanowiących dochód budżetu państwa, na podstawie wniosku złożonego w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych w związku z COVID-19 albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu, nie stosuje się przepisów art. 57 § 1 i 8 tej ustawy, **a więc nie ustala się opłaty prolongacyjnej.**

Dodatkowo, minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, **zaniechać w całości lub w części** poboru odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, określając w szczególności rodzaj podatku, zakres terytorialny zaniechania, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy obowiązanych, których dotyczy zaniechanie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii w związku z COVID-19 oraz skutki nimi wywołane.

§ **Podstawa prawna:** art. 15za ustawy o zwalczaniu COVID-19

Biała lista podatników – w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonych w związku z COVID-19 termin na złożenie zawiadomienia o wykonaniu przelewu na rachunek bankowy, który nie znajduje się na tzw. białej liście podatników VAT, **przedłuża się do 14 dni** od dnia zlecenia przelewu (zawiadomienie składa się do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury).

§ **Podstawa prawna:** art. 15zzn ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ZMIANY W PODATKU DOCHODOWYM

Podatnicy, którzy z powodu COVID-19:

- 1) ponieśli w 2020 r. stratę z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz
- 2) uzyskali w 2020 r. łączne przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej niższe o co najmniej 50% od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności

– mogą jednorazowo **obniżyć o wysokość tej straty**, nie więcej jednak niż o kwotę 5 000 000 zł, odpowiednio dochód lub przychód uzyskany w 2019 r. z pozarolniczej działalności gospodarczej.

W CELU DOKONANIA TAKIEGO OBNIŻENIA PODATNIK SKŁADA KOREKTĘ ZEZNANIA ZA ROK 2019 R.

Strata nieodliczona w sposób powyższy podlega odliczeniu na podstawie przepisów ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

Podstawa prawna: art. 4 ustawy o COVID-19 oraz . art. 52k i nast. ustawy o PIT

NOWE ZWOLNIENIE PRZEDMIOTOWE

Wolne od podatku dochodowego są (podniesiono wysokość kwoty wolnej od podatku następujących świadczeń):

- 1) **zapomogi** (inne niż otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci) wypłacane z funduszy zakładowej lub międzyzakładowej organizacji związkowej pracownikom należącym do tej organizacji – w 2020 r. do kwoty 3000 zł;
- 2) zapomogi z innych źródeł – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 10 000 zł – art. 52 l pkt 2 ustawy o PIT
- 3) kwoty stanowiące zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną, otrzymane na podstawie przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych do tych ustaw, finansowane z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, Funduszu Pracy lub z budżetu Unii Europejskiej – w 2020 r. do kwoty 10 000 zł;
- 4) wartość otrzymanych przez pracownika w związku z finansowaniem działalności socjalnej, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, rzeczowych świadczeń oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym – w 2020 i 2021 r. – kwoty 2000 zł (rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi);
- 5) dopłaty do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu – dzieci i młodzieży do lat 18 (finansowane z innych źródeł niż fundusz socjalny, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra) – w 2020 i 2021 r. – do kwoty 3000 zł.

Wolne od podatku dochodowego są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w 2020 r. świadczenia postojowe i świadczenia polegające na zakwaterowaniu i wyżywieniu, o których mowa w ustawie o COVID-19.

Co z darowiznami na pomoc z walką z COVID-19 ?

Od podstawy obliczenia podatku ustalonej zgodnie z stosownymi przepisami w celu obliczenia podatku lub zaliczki podatnik może odliczyć darowizny przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19, choć jedynie podmiotom wymienionym w ustawie (np. podmiotom wykonującym działalność leczniczą wpisanym do wykazu). Przy czym w przypadku darowizny przekazanej: 1) do dnia 30 kwietnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny; 2) w maju 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny; 3) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny.

WAŻNE INNE ZMIANY! TERMIN PRZEKAZANIA ZALICZEK NA PODATEK I ZAPŁATY PODATKU OD NIEKTÓRYCH PRZYCHODÓW, ODPISY AMORTYZACYJNE

Obowiązek przekazania na rachunek urzędu skarbowego zaliczek na podatek pobranych w marcu i kwietniu 2020 r. podlega wykonaniu w terminie **do dnia 1 czerwca 2020 r.** – dotyczy to zarówno płatników-zakładów pracy, jak i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jeżeli płatnicy ci ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19.

Termin zapłaty podatku od przychodów z budynków zostaje przedłużony do dnia 20 lipca 2020 r., za miesiące marzec–maj 2020 r., w których podatnik spełniał łącznie warunki wymienione w ustawie (negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19 i uzyskanie przychodów niższych o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego – przy czym drugi warunek nie jest stosowany do niektórych kategorii podatników).

Zwalnia się z obowiązku zwiększenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczki na podatek o zaliczaną do kosztów uzyskania przychodów wartość zobowiązania do zapłaty świadczenia pieniężnego, które nie zostało uregulowane – za poszczególne okresy rozliczeniowe przypadające w 2020 r., w których spełnione zostały łącznie następujące warunki:

- 1) podatnik poniósł w danym okresie rozliczeniowym negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;
- 2) uzyskane przez podatnika w danym okresie rozliczeniowym przychody są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku podatkowego, a w przypadku podatnika, który rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w 2019 r. – w stosunku do uzyskanych w tym roku średnich przychodów.

Przy czym warunku 2) nie stosuje się do podatników, którzy:

- 1) stosowali w 2019 r. formę opodatkowania, w przypadku której nie ustala się przychodów;
- 2) rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej w ostatnim kwartale 2019 r. i nie uzyskali w tym okresie przychodów;
- 3) rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej w 2020 r.

Podatnicy będący małymi podatnikami, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą zrezygnować w trakcie roku podatkowego z tej formy wpłacania zaliczek za miesiące marzec–grudzień 2020 r., jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19. O rezygnacji z uproszczonej formy wpłacania zaliczek podatnicy informują w zeznaniu składanym za 2020 r.

Podatnicy mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych, które zostały nabyte w celu produkcji towarów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o którym mowa w ustawie o COVID-19, i wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2020 r. Za towary takie uważa się w szczególności: maseczki ochronne, respiratory, środki odkażające, medyczną odzież ochronną, ochraniacze na obuwie, rękawiczki, okulary, gogle, środki do dezynfekcji i higieny rąk.

Podstawa prawna: art. 52k – 52s ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

ZMIANY W USTAWIE O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB PRAWNYCH

W ustawie wprowadzono możliwość obniżenia dochodu o stratę oraz możliwość odliczenia darowizn.

ODLICZENIE DAROWIZN

Podatnicy, którzy z powodu COVID-19:

- 1) ponieśli stratę w roku podatkowym, który rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2020 r. a zakończył się po dniu 31 grudnia 2019 r., lub rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2019 r. a przed dniem 1 stycznia 2021 r. oraz
 - 2) uzyskali w roku podatkowym, o którym mowa w pkt 1, przychody niższe o co najmniej 50% od przychodów uzyskanych w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym pierwszy rok podatkowy, o którym mowa w pkt 1
- **mogą jednorazowo obniżyć o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5 000 000 zł, dochód uzyskany w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym rok podatkowy, o którym mowa w pkt 1.**

W przypadku upływu terminu do złożenia zeznania lub złożenia zeznania za rok podatkowy, w którym dokonywane jest obniżenie podatnik składa korektę zeznania.

Od podstawy opodatkowania podatnik może również odliczyć nieodliczone na innej podstawie darowizny przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19 określonym podmiotom (np. podmiotom wykonującym działalność leczniczą, wpisanym do wykazu).

W przypadku darowizny, o której mowa powyżej, przekazanej:

- 1) do dnia 30 kwietnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 2) w maju 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;
- 3) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny.

TERMIN ZAPŁATY PODATKU ORAZ ODPISY AMORTYZACYJNE

Przedłuża się do dnia 20 lipca 2020 r. termin zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące marzec–maj 2020 r., w których podatnik spełniał łącznie następujące warunki:

- 1) podatnik poniósł w danym miesiącu negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;
- 2) uzyskane przez podatnika w danym miesiącu przychody, są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego (przy czym drugi warunek nie jest stosowany do podatników spełniających kryteria wskazane w ustawie).

Podatnicy będący małymi podatnikami, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą zrezygnować w trakcie roku podatkowego z tej formy wpłacania zaliczek, jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19. O rezygnacji z uproszczonej formy wpłacania zaliczek podatnicy informują w zeznaniu składanym za 2020 r.

Podatnicy mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych, które zostały nabyte w celu produkcji towarów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o którym mowa w ustawie o COVID-19, i wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2020 r. Za towary takie uważa się w szczególności: maseczki ochronne, respiratory, środki odkażające, medyczną odzież ochronną, ochraniacze na obuwie, rękawiczki, okulary, gogle, środki do dezynfekcji i higieny rąk.

INNE WAŻNE ZMIANY

Zwalnia się z obowiązku zwiększenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczki na podatek o zaliczaną do kosztów uzyskania przychodów wartość zobowiązania do zapłaty świadczenia pieniężnego, które nie zostało uregulowane – za poszczególne okresy rozliczeniowe przypadające w 2020 r., w których spełnione zostały łącznie następujące warunki:

- 1) podatnik poniósł w danym okresie rozliczeniowym negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;
- 2) uzyskane przez podatnika w danym okresie rozliczeniowym przychody są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku podatkowego, a w przypadku podatnika, który rozpoczął prowadzenie działalności w 2019 r. – w stosunku do uzyskanych w tym roku średnich przychodów.

Przy czym warunku 2) nie stosuje się do podatników, którzy:

- 1) stosowali w 2019 r. formę opodatkowania, w przypadku której nie ustala się przychodów;
- 2) rozpoczęli prowadzenie działalności w ostatnim kwartale 2019 r. i nie uzyskali w tym okresie przychodów;
- 3) rozpoczęli prowadzenie działalności w 2020 r.

Podstawa prawna: art. 38f–38k ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

ZMIANY W USTAWIE O ZRYCZAŁTOWANYM PODATKU DOCHODOWYM OD NIEKTÓRYCH PRZYCHODÓW OSIĄGANÝCH PRZEZ OSOBY FIZYCZNE

Podatnik może odliczyć od przychodu darowizny przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r.: określonym podmiotom (np. podmiotom wykonującym działalność leczniczą, wpisanym do wykazu).

W przypadku darowizny, o której powyżej, przekazanej:

- 1) do dnia 30 kwietnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 2) w maju 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;
- 3) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny.

Odliczeniu podlegają darowizny nieodliczone na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zwalnia się z obowiązku zwiększenia przychodów na podstawie przepisów ustawy za poszczególne okresy przypadające w 2020 r., w których spełnione zostały łącznie następujące warunki:

- 1) podatnik poniósł w danym okresie negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;
- 2) uzyskane przez podatnika w danym okresie przychody z działalności gospodarczej są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu 2019 r., a w przypadku podatnika, który rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w 2019 r. – w stosunku do uzyskanych w tym roku średnich przychodów z działalności gospodarczej.

Warunku, o którym mowa w pkt 2 powyżej, nie stosuje się do podatników, którzy:

- 1) stosowali w 2019 r. formę opodatkowania, w przypadku której nie ustala się przychodów;

- 2) rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej w ostatnim kwartale 2019 r. i nie uzyskali w tym okresie przychodów z działalności gospodarczej;
- 3) rozpoczęli działalność w 2020 r.

Podstawa prawna: art. 57b i 57c ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

INNE NOWE REGULACJE WPROWADZONE DO USTAWY O ZWALCZANIU COVID-19, KTÓRE DOTYCZĄ STOSOWANIA ULG, ZASIŁKÓW I POZOSTAŁYCH ŚWIADCZEŃ POMOCOWYCH, TO:

- możliwość ubiegania się przez pracodawców będących zakładem aktywności zawodowej o rekompensatę wynagrodzenia wypłaconego pracownikom niepełnosprawnym (podstawa prawna: art. 15a ustawy o zwalczaniu COVID-19);
- upoważnienie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do przyznawania środków na wsparcie podmiotów w przypadku gdy ich działalność twórcza lub artystyczna nie może być kontynuowana w obecnej formie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii (podstawa prawna: art. 15m ustawy o zwalczaniu COVID-19);
- uproszczenie procedury przyznawania świadczeń pomocy społecznej, w szczególności na rzecz osób lub rodzin, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej (podstawa prawna: art. 15o ustawy o zwalczaniu COVID-19);
- możliwość ubiegania się przez organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników w rozumieniu oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 (podstawa prawna: art. 15zze ustawy o zwalczaniu COVID-19);
- uproszczenie trybu rozpatrywania wniosków o umorzenie, odraczenie terminu spłaty lub rozłożenie na raty albo o odstąpienie od dochodzenia należności przypadających Skarbowi Państwa z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii (podstawa prawna: art. 15zzze ustawy o zwalczaniu COVID-19);
- możliwość dokonania przez bank zmiany określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu lub pożyczki pieniężnej udzielonych mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (podstawa prawna: art. 31f ustawy o zwalczaniu COVID-19);
- zwolnienie osób objętych ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników z opłacania składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r. (podstawa prawna: art. 31zz ustawy o zwalczaniu COVID-19);
- rolnikowi i domownikowi, o których mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174), w sytuacji objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorowi epidemiologicznemu lub hospitalizacją w związku z COVID-19, przysługuje zasiłek w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, (podstawa prawna: art. 31zy⁷ ustawy o zwalczaniu COVID-19);

ZMIANY W UMOWNYM UŻYWANIU RZECZY – NAJEM, DZIERŻAWA

WSTRZYMANIE POBIERANIA OPŁAT Z TYTUŁU NAJMU LUB DZIERŻAWY W WIELKOPOWIERZCHNIOWYCH OBIEKTACH HANDLOWYCH

W okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², **wygasają** wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do używania powierzchni handlowej. **Oznacza to między innymi, że najemcy i dzierżawcy powierzchni handlowej zwolnieni są z obowiązku zapłaty czynszu i innych opłat na rzecz wynajmującego.**

Jakie są obowiązki najemców i dzierżawców?

Uprawniony do używania powierzchni handlowej powinien złożyć udostępniającemu bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² przedłużony o sześć miesięcy. Oferta powinna być złożona w okresie **trzech miesięcy** od dnia zniesienia zakazu.

Kiedy regulacja wchodzi w życie?

Postanowienia dotyczące wygaśnięcia zobowiązań wynikających z umów najmu i dzierżawy wchodzi w życie od dnia zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², a postanowienia dotyczące obowiązku złożenia oferty przedłużenia umowy od dnia zniesienia tego zakazu.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca prowadzi sklep odzieżowy, który jest zlokalizowany w wynajmowanym lokalu, położonym na terenie galerii handlowej o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Od dnia wprowadzenia zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², przedsiębiorca nie musi płacić czynszu i innych opłat na rzecz wynajmującego. Jednakże po zniesieniu tego zakazu, przedsiębiorca będzie zobowiązany zaoferować wynajmującemu przedłużenie umowy najmu lokalu, na dotychczasowych warunkach, na okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu przedłużony o 6 miesięcy. Zatem jeśli zakaz będzie obowiązywał przez 3 miesiące, to oferta przedłużenia umowy najmu powinna obejmować łącznie 9 miesięcy.

Jak było przed nowelizacją?

Dotychczas, w przypadku nadzwyczajnej zmiany stosunków, strona umowy cywilnoprawnej mogła korzystać z instytucji przewidzianych w przepisach Kodeksu cywilnego, co jednak zazwyczaj wymagało wystąpienia z powództwem do sądu. Nowa regulacja wywołuje skutki z mocy prawa.

Podstawa prawna: art. 15ze ustawy o zwalczaniu COVID-19

PRZEDŁUŻENIE OKRESU OBOWIĄZYWANIA UMÓW NAJMU LOKALU

W przypadku, gdy czas obowiązywania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., umowa ta ulega **przedłużeniu** do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych. Przedłużenie umowy następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy.

W jakim terminie najemca ma złożyć oświadczenie?

Oświadczenie woli o przedłużeniu umowy najmu lokalu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych, najemca składa wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu czasu obowiązywania tej umowy.

W jakich przypadkach nie nastąpi przedłużenie terminu obowiązywania umowy najmu lokalu?

Omawianego przepisu nie stosuje się do:

- 1) najemcy, który w czasie co najmniej 6 miesięcy obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzających dzień wejścia w życie ustawy nowelizującej albo przez cały czas obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzający dzień wejścia w życie tej ustawy, jeżeli umowa ta obowiązywała przez czas krótszy niż 6 miesięcy poprzedzających dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, był w zwłocie z zapłatą:
 - a) czynszu lub
 - b) innych niż czynsz opłat za używanie lokalu lub
 - c) opłat niezależnych od wynajmującego lokal a przez niego pobieranych – za co najmniej jeden okres rozliczeniowy, jeżeli łączna wartość tych zaległych należności przekroczyła kwotę czynszu należnego za jeden miesiąc, lub
- 2) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca używał tego lokalu w sposób sprzeczny z tą umową lub niezgodnie z przeznaczeniem tego lokalu lub zaniedbywał obowiązki, dopuszczając do powstania w tym lokalu szkód, lub
- 3) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca wynajął, podnajął albo oddał do bezpłatnego używania ten lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody wynajmującego, lub
- 4) najemcy lokalu mieszkalnego, któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

Podstawa prawna: art. 31s ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ZAKAZ WYPOWIADANIA UMÓW NAJMU

UWAGA – do dnia 30 czerwca 2020 r. nie wypowiedza się najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu.

W jakich przypadkach zakaz nie obowiązuje?

Zakazu wypowiedzenia najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu nie stosuje się w przypadku wypowiedzenia umowy najmu najemcy lokalu mieszkalnego:

- 1) jeżeli lokator:
 - a) pomimo pisemnego upomnienia nadal używa lokalu w sposób sprzeczny z umową lub niezgodnie z jego przeznaczeniem lub zaniedbuje obowiązki, dopuszczając do powstania szkód, lub niszczy urządzenia przeznaczone do wspólnego korzystania przez mieszkańców albo wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych lokali, lub
 - b) wynajął, podnajął albo oddał do bezpłatnego używania lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody właściciela, lub
 - c) używa lokalu, który wymaga opróżnienia w związku z koniecznością rozbiórki lub remontu budynku.
- 2) któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

Ponadto, zakazu wypowiedzenia najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu nie stosuje się w przypadku wypowiedzenia umowy najmu lokalu o przeznaczeniu innym niż mieszkalne w związku z:

- 1) naruszeniem przez najemcę postanowień tej umowy najmu lub przepisów prawa dotyczących sposobu używania tego lokalu lub
- 2) koniecznością rozbiórki lub remontu budynku, w którym znajduje się ten lokal.

Co w przypadku, gdy umowę najmu lokalu lub wysokość czynszu wypowiedziano przed wejściem w życie ustawy nowelizującej?

W przypadku, gdy wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego przez wynajmującego lub wypowiedzenie przez niego wysokości czynszu w takim lokalu nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, a termin tego wypowiedzenia upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., termin wypowiedzenia ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r. Przedłużenie terminu wypowiedzenia następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy. Oświadczenie woli o przedłużeniu terminu wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego lub o przedłużeniu terminu wypowiedzenia wysokości czynszu do dnia 30 czerwca 2020 r. najemca składa wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu tego terminu.

PRZYKŁAD

Dnia 30 marca 2020 r. wynajmujący wypowiedział najemcy umowę najmu lokalu mieszkalnego z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, który upłynąłby dnia 30 kwietnia 2020 r. (a zatem po wejściu w życie ustawy nowelizującej). W tej sytuacji, najemca może złożyć wynajmującemu oświadczenie woli, które spowoduje przedłużenie okresu wypowiedzenia umowy najmu do dnia 30 czerwca 2020 r. Oświadczenie powinno być złożone najpóźniej dnia 30 kwietnia 2020 r.

Podstawa prawna: art. 31t i 31u ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ZMIANY W KOSZTACH KREDYTU

Wprowadzono zasady obliczenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1083)

§ **Podstawa prawna:** art. 8d ustawy o zwalczaniu COVID-19.

OPŁATY NA RZECZ ZAIKS

Ustawa wstrzymuje pobieranie od przedsiębiorców wynagrodzeń dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi wynikających z umowy oraz opłat abonamentowych, o których mowa w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1801 oraz z 2020 r. poz. 383)

§ **Podstawa prawna:** art. 15j ustawy o zwalczaniu COVID-19.

PRZEDSIĘBIORCA JAKO WYKONAWCA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Nowością jest możliwość zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843).

OBOWIĄZKI STRON UMOWY

Strony umowy w sprawie zamówienia publicznego niezwłocznie wzajemnie informują się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić. Strony umowy potwierdzają ten wpływ dołączając do tej informacji oświadczenia lub dokumenty.

Jakie okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 mogą mieć wpływ na należyte wykonanie tej umowy?

Okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) nieobecności pracowników lub osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia;
- 2) decyzji wydanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego lub działającego z jego upoważnienia państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, nakładających na wykonawcę obowiązek podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych;
- 3) poleceń lub decyzji wydanych przez wojewodów wydanych przez Prezesa Rady Ministrów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o których mowa w art. 11 ust. 1–3 ustawy o zwalczaniu COVID-19;
- 4) wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;
- 5) innych okoliczności, które uniemożliwiają bądź w istotnym stopniu ograniczają możliwość wykonania umowy;

- 6) okoliczności, o których mowa w pkt 1–5, w zakresie w jakim dotyczą one podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy;

Jaka jest procedura zmiany umowy?

Po przedstawieniu ww. informacji oraz ewentualnie uzupełnieniu oświadczeń i dokumentów druga strona przedstawia swoje stanowisko w tej sprawie. Następnie zamawiający, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, może w uzgodnieniu z wykonawcą dokonać **zmiany umowy**, o której mowa w art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, w szczególności przez:

- 1) zmianę terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części,
- 2) zmianę sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych,
- 3) zmianę zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia lub sposobu rozliczenia wynagrodzenia wykonawcy
– o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Omawiany przepis przewiduje również mechanizm zmiany treści umów zawartych z podwykonawcami i dalszymi podwykonawcami.

UWAGA!

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz związanych z nimi ograniczeń w przemieszczaniu się, umowy w sprawie zamówienia publicznego zawierane są pod rygorem nieważności w formie pisemnej albo za zgodą zamawiającego w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Jak było przed nowelizacją?

Art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych przewidywał możliwość zmiany umowy na wykonanie zamówienia publicznego w sytuacji gdy konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, a wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej. Art. 15r ustawy o zwalczaniu COVID-19 potwierdza, że epidemia COVID-19 stanowi okoliczność o której mowa w art. 144 ust. 1 pkt 3, a ponadto doprecyzowuje tryb i zakres dopuszczalnej zmiany umowy.

§ **Podstawa prawna:** art. 15r ustawy o zwalczaniu COVID-19.

Dodatkowo wprowadzono wyłączenie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843) do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19.

§ **Podstawa prawna:** art. 6 ust. 1 ustawy o zwalczaniu COVID-19.

FUNKCJONOWANIE ORGANÓW I SPRAWY KORPORACYJNE

ZMIANY W ZAKRESIE PRAWA SPÓŁDZIELCZEGO

Czy istnieje możliwość zwołania posiedzenia rady nadzorczej lub zarządu spółdzielni przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość?

Ustawa nowelizująca wprowadziła zmiany w Prawie spółdzielczym, które umożliwiają członkom rady nadzorczej lub zarządu zwołanie posiedzenia rady nadzorczej albo zarządu, podając proponowany porządek obrad, lub podjęcia określonej uchwały **na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość**.

Jeżeli przewodniczący rady nadzorczej albo prezes zarządu nie zwoła posiedzenia albo nie zarządzi głosowania na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość na dzień przypadający w terminie tygodnia od dnia otrzymania żądania, wnioskodawca może samodzielnie zwołać posiedzenie, podając jego datę i miejsce albo zarządzić głosowanie na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Natomiast ustawa nowelizująca z dnia 16 kwietnia 2020 r. rozszerzyła możliwość zdalnego zwoływania i obradowania również na walne zgromadzenie spółdzielni, które od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 9 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, może na zarządzenie zarządu lub rady nadzorczej podejmować określone uchwały na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Wcześniej istniała taka możliwość jedynie w stosunku do walnego zgromadzenia członków spółdzielni zrzeszających osoby fizyczne i prawne organizujące się w grupy producentów rolnych oraz spółdzielni produkcji rolnej, w której liczba członków nie przekracza dziesięciu, w których nie powołano rady nadzorczej.

UWAGA!

Zawiadomienia o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia oraz zgłoszenie żądać zamieszczenia oznaczonych spraw na porządku obrad mogą również zostać dokonane przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Kiedy uchwała rady nadzorczej lub zarządu podjęta na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość będzie skutecznie podjęta?

Uchwała organu może być podjęta, jeżeli **wszyscy członkowie organu** zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu organu albo głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała może być również wynikiem głosów częściowo oddanych na posiedzeniu, częściowo na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Czy przepisy o zwołaniu posiedzeń rady nadzorczej lub zarządu spółdzielni przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość stosuje się również do innych organów spółdzielni?

Prawo spółdzielcze przewiduje, że przepisy o zwoływaniu posiedzeń rady nadzorczej lub posiedzeń zarządu przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość i podejmowaniu w tym trybie uchwał stosuje się odpowiednio do:

1. zebrań przedstawicieli zastępujących walne zgromadzenie spółdzielni
2. zebrań grup członków w spółdzielniach, w których walne zgromadzenie zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli.

Podstawa prawna: art. 35, 36, 37, 46a i 59 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.

ZMIANY W ZAKRESIE KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH

Jakie organy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mogą obradować przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość i podejmować w tym trybie uchwały?

Kodeks spółek handlowych w wyniku ostatnich zmian dopuszcza możliwość obradowania niektórych organów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjnej **przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość i podejmować w tym trybie uchwały**. Są to następujące organy:

1. zarząd,
2. rada nadzorcza,
3. zgromadzenie wspólników w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,
4. walne zgromadzenie w przypadku spółki akcyjnej.

W jaki sposób zarząd i rada nadzorcza spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjnej może podjąć uchwałę przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość?

Ustawa nowelizująca wprowadza możliwość uczestniczenia w posiedzeniu zarządu oraz rady nadzorczej przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa spółki lub statut stanowi inaczej. Członkowie tych organów mogą podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa spółki lub statut stanowi inaczej. Ponadto, członkowie organów mogą brać udział w podejmowaniu uchwał, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka organu, chyba że umowa spółki lub statut stanowi inaczej.

UWAGA!

Od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej z dnia 16 kwietnia 2020 r. Rada nadzorcza spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość także w sprawach, dla których umowa spółki lub statut przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków rady nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu.

W jakich warunkach zgromadzenie wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz walne zgromadzenie spółki akcyjnej może podjąć uchwałę przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość?

Udział w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu można wziąć także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa spółki lub statut stanowi inaczej. O udziale w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu w ten sposób postanawia zwołujący to zgromadzenie. Udział w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu odbywanym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej obejmuje w szczególności:

1. dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu, w ramach której mogą one wypowiadać się w toku obrad zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, przebywając w innym miejscu niż miejsce obrad zgromadzenia wspólników lub walne zgromadzenie,
2. wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia.

Jakie inne zmiany wprowadzono do Kodeksu spółek handlowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2?

Wprowadzono możliwość zapisu na akcje w formie elektronicznej, który wymaga wypełnienia formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym i opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Brak opatrzenia formularza jednym z wymienionych podpisów skutkuje nieważnością oświadczenia subskrybenta.

W przypadku elektronicznego zapisu na akcje nie wymaga się podpisu subskrybenta oraz spółki albo innego podmiotu upoważnionego do przyjmowania zapisów i wpłat na akcje. Przyjęcie zapisu w postaci elektronicznej wymaga poświadczenia przez podmiot przyjmujący zapis.

§ **Podstawa prawna:** art. 208, 222, 234¹, 238, 371, 388, 406⁵, 437 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych

Czy członek organu osoby prawnej, takiej jak np. spółdzielnia czy spółka kapitałowa, może złożyć oświadczenie woli w formie dokumentowej?

Oświadczenie woli członka organu osoby prawnej innej niż Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego, może zostać złożone w formie dokumentowej, a posiedzenia organów osób prawnych odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej bez konieczności jednoczesnej obecności członków tych organów. Do skuteczności takiego oświadczenia nie jest wymagane wypełnienie formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym, opatrzenie kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, bez względu na odmienne zastrzeżenie ustawy lub czynności prawnej.

§ **Podstawa prawna:** art. 15zzzr ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

TURYSTYKA I HOTELARSTWO

Wprowadzone zmiany w ramach tzw. tarczy antykryzysowej obejmują również regulacje związane z branżą turystyki i hotelarstwa. Ich celem jest zapewnienie płynności finansowej, utrzymania miejsc pracy i zniwelowania w tej branży innych negatywnych skutków spowodowanych epidemią koronawirusa (COVID-19). Wprowadzone zostały regulacje zabezpieczające interesy majątkowe nie tylko przedsiębiorców, ale także konsumentów.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY O UDZIAŁ W IMPREZIE TURYSTYCZNEJ LUB JEJ ROZWIĄZANIE

Odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej może nastąpić:

- przez podróżnego przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez ponoszenia opłaty za odstąpienie w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego.

Rozwiązanie umowy o udział w imprezie turystycznej może nastąpić:

- przez organizatora turystyki, gdy nie może zrealizować umowy o udział w imprezie turystycznej z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności i powiadomił podróżnego o rozwiązaniu umowy o udział w imprezie turystycznej niezwłocznie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

W przypadku, gdy odstąpienie od umowy lub rozwiązanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, jest skuteczne z mocy prawa **po upływie 180 dni** od dnia powiadomienia przez podróżnego o odstąpieniu lub powiadomienia o rozwiązaniu przez organizatora turystyki.

PRZYKŁAD

Podróżny miał wykupioną wycieczkę do Włoch. Z powodu epidemii koronawirusa postanowił odstąpić od umowy, w związku z czym wystąpił listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru oświadczenie do organizatora, że odstępuje od umowy. Oświadczenie zostało odebrane przez organizatora 3 kwietnia, a więc od tej daty należy liczyć upływ 180 dni.

Co w przypadku odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania?

Wprowadzono dla podróżnych możliwość skorzystania z **vouchera** od organizatora turystyki. Przy czym zgoda na skorzystanie z niniejszego rozwiązania jest oczywiście dobrowolna. Odstąpienie od umowy bądź jej rozwiązanie nie jest więc skuteczne w przypadku wyrażenia przez podróżnego zgody na otrzymanie w zamian od organizatora turystyki tego vouchera do realizacji na poczet przyszłych imprez turystycznych w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć impreza turystyczna.

Zabezpieczeniu ulegają interesy majątkowe podróżnego, gdyż wartość vouchera nie może być niższa niż kwota wpłacona na poczet realizacji dotychczasowej umowy o imprezę turystyczną.

PRZYKŁAD

Podróżny wykupił wycieczkę do Chin. Z powodu bezpośredniego zagrożenia koronawirusem postanowił z niej zrezygnować. Zgodził się na skorzystanie z vouchera od organizatora na inny wyjazd turystyczny. Po upływie tygodnia stwierdził jednak, że wolałby zwrot pieniędzy i wysłał do organizatora oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Nie będzie ono skuteczne z powodu wyrażonej wcześniej zgody na otrzymanie vouchera.

Podstawa prawna: art. 15k ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

ZMIANY DOTYCZĄCE TERMINU ZWROTU WPŁAT DOKONANYCH PRZEZ KLIENTA W RAZIE ROZWIĄZANIA UMOWY

Przedsiębiorca lub rolnik świadczący usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (inny niż organizator turystyki), w przypadku rozwiązania umowy z klientem, które to rozwiązanie pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, jest zobowiązany zwrócić wpłacone mu przez klienta środki **w terminie 180 dni** od dnia skutecznego rozwiązania umowy.

Rozwiązanie umowy nie jest skuteczne w przypadku wyrażenia przez klienta zgody na otrzymanie w zamian od przedsiębiorcy **vouchera** do realizacji na poczet przyszłych wydarzeń w obszarze działalności przedsiębiorcy w ciągu roku od dnia, w którym miało się odbyć wydarzenie, za które klient wniósł zapłatę. Wyrażenie zgody na przyjęcie vouchera przez klienta jest oczywiście dobrowolne. Natomiast jego wartość nie może być niższa niż kwota wpłacona na poczet realizacji dotychczasowej umowy przez klienta. W praktyce oznacza to, że wartość vouchera musi być równa z kwotą wpłaconą przez klienta na realizację zawartej umowy z przedsiębiorcą lub rolnikiem świadczącym usługi hotelarskie. Jednak nic nie stoi na przeszkodzie, aby wartość vouchera była wyższa, gdy z taką propozycją wystąpi przedsiębiorca.

PRZYKŁAD

Organizator z powodu bezpośredniego zagrożenia koronawirusem nie jest w stanie zapewnić, aby wycieczka autokarowa organizowana przez niego do Włoch odbyła się w planowanym terminie, zgodnie z zawartą z podróżnymi umową. W związku z tym może zaproponować podróżnym skorzystanie z vouchera, który uprawniać będzie ich do wzięcia udziału w innej imprezie turystycznej organizowanej przez przedsiębiorcę.

Jak było przed ustawą nowelizującą?

Przed wprowadzeniem wyżej omawianych zmian, zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, przedsiębiorca miał obowiązek dokonać zwrotu opłat i wpłat w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej.

Podstawa prawna: art. 15zp ust. 4 ustawy o zwalczaniu COVID-19.

ZMIANA W ZAKRESIE SPEŁNIENIA WYMAGAŃ SANITARNYCH W OBIEKTACH HOTELOWYCH

Ustawodawca zmienił brzmienie dotychczas obowiązującego art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, zgodnie, z którym do tej pory **uznawało się**, że w obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie bez uprzedniego zgłoszenia do właściwej ewidencji, nie są spełnione wymagania sanitarne, przeciwpożarowe oraz inne określone odrębnymi przepisami.

Aktualnie brzmi on następująco: **domniemywa się**, że w obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie bez uprzedniego zgłoszenia do właściwej ewidencji, nie są spełnione wymagania sanitarne, przeciwpożarowe oraz inne określone odrębnymi przepisami. Zmiana ta oznacza, że od tej pory domniemywa się tylko, że obiekt tego typu nie spełnia określonych wymagań. Dzięki takiej regulacji przedsiębiorca ma możliwość „obalenia” domniemania i udowodnienia, że należący do niego obiekt hotelarski spełnia określone przepisami wymagania sanitarne, przeciwpożarowe oraz inne określone odrębnymi przepisami.

§ **Podstawa prawna:** art. 19 ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

PRZEDSIĘBIORCO, PAMIĘTAJ, ŻE:

Czasowe ograniczenie prowadzenia działalności związanej z prowadzeniem usług hotelarskich w rozumieniu ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych polega na całkowitym zakazie, w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do dnia 11 kwietnia 2020 r., prowadzenia działalności, z wyłączeniem realizacji usług polegających na zapewnieniu miejsca zakwaterowania dla osób:

- objętych kwarantanną lub izolacją,
- wykonujących zawód medyczny w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej,
- **w związku z wykonywaniem przez nie czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej, lub prowadzenia działalności rolniczej.**

Powyższy zakaz obowiązywać zaczyna od dnia 2 kwietnia 2020 r.

§ **Podstawa prawna:** § 8 ust. 1 pkt 1 lit. k, § 9 ust. 1 pkt 2, § 19 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

SŁUŻBA ZDROWIA

Zmiany mają na celu usprawnienie działań przeciwko epidemii koronawirusa, m.in. przez wprowadzenie nowych instrumentów prawnych, ograniczeń i uprawnień. Nowe regulacje prawne zostały ujęte w ustawach z zakresu szeroko rozumianej ochrony zdrowia, m.in. ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawie – Prawo farmaceutyczne, ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentystry.

NOWE OBOWIĄZKI DLA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH NA KWARANTANNIE

Osoba podlegająca na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi obowiązkowej kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 instaluje na swoim urządzeniu mobilnym udostępnione przez ministra właściwego do spraw informatyzacji oprogramowanie służące do potwierdzania realizacji obowiązku przestrzegania kwarantanny oraz używa go do potwierdzania realizacji tego obowiązku.

Obowiązek zainstalowania i używania oprogramowania, o którym mowa nie dotyczy osoby z dysfunkcją wzroku (niewidzącej lub niedowidzącej), osoby, która złożyła oświadczenie, że nie jest abonentem lub użytkownikiem sieci telekomunikacyjnej lub nie posiada urządzenia mobilnego umożliwiającego zainstalowanie tego oprogramowania.

Podstawa prawna: art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

OGRODICZENIA DLA OSÓB WYKONUJĄCYCH ZAWÓD MEDYCZNY

Minister właściwy do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, standardy w zakresie ograniczeń przy udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej pacjentom innym niż z podejrzeniem lub zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 przez osoby wykonujące zawód medyczny w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, mające bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem lub zakażeniem tym wirusem, mając na względzie potrzebę zapobiegania i zwalczania zakażeń COVID-19.

Podstawa prawna: art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

ZMIANY W ZAKRESIE USTALANIA CEN (KARY ZA ICH NIEPRZESTRZEGANIE) I OCHRONA RYNKU

Minister właściwy do spraw zdrowia uzyskał uprawnienie aby ustalić, w drodze obwieszczenia, maksymalne urzędowe ceny zbytu zawierające podatek od towarów i usług, urzędową marżę hurtową oraz urzędowe marże detaliczne na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych dla:

- 1) produktów leczniczych o określonej kategorii dostępności,
- 2) wyrobów medycznych produktów biobójczych,
- 3) środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego,

- 4) surowców farmaceutycznych,
– które mogą być wykorzystane w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 lub w sytuacji zagrożenia brakiem dostępności na terytorium Polski w związku z COVID-19.

PRZYKŁAD

Preparat do odkażania dłoni przez personel medyczny nie podlegał cenie maksymalnej. Średnio kosztował 15–30 zł za litr. Z powodu zagrożenia brakiem jego dostępności na terytorium Polski oraz koniecznością wykorzystywania do działań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 przez służby medyczne, minister do spraw zdrowia określił cenę maksymalną preparatu na 30 zł, aby uniknąć nieuczciwej nadwyżki cenowej przez przedsiębiorców.

Jakie sankcje za nieprzestrzeganie cen urzędowych?

Stosowanie przez przedsiębiorców cen wyższych niż ustalone w niniejszy sposób jest zagrożone karą pieniężną w wysokości **od 5000 do 5 000 000 zł**, nakładaną w drodze decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności.

Ponadto, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może nałożyć na przedsiębiorcę w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się wielokrotnie w przypadku wielu produktów, wyrobów lub środków lub na dużą skalę **stosuje ceny zbytu wyższe niż ustalone**.

Prezes UOKIK może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości do 5% przychodu osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, ale nie więcej niż 50 000 000 zł, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa UOKIK lub udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, a także w przypadku, gdy przedsiębiorca uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli.

§ Podstawa prawna: Art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

MOŻLIWOŚĆ OGRANICZENIA ILOŚCI WYDAWANYCH PRODUKTÓW LECZNICZYCH

W przypadku zagrożenia brakiem dostępności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktu leczniczego, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego lub produktu biobójczego, w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego, stanem epidemii albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej (tzn. choroby zakaźnej łatwo rozprzestrzeniającej się, o wysokiej śmiertelności, powodującej szczególne zagrożenie dla zdrowia publicznego i wymagającej specjalnych metod zwalczania) minister właściwy do spraw zdrowia może, w drodze obwieszczenia, ograniczyć ilość produktu leczniczego, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego lub produktu biobójczego na jednego pacjenta w danej jednostce czasu.

Przykład: Istnieje realne zagrożenie braku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej specjalistycznych leków dla osób chorych na serce. W związku z tym minister właściwy do spraw zdrowia w drodze obwieszczenia wprowadza ograniczenie, określając, że na jednego chorego przypadają dwa opakowania danego leku, które wydawane są raz w miesiącu.

§ **Podstawa prawna:** art. 5 ust. 3 pkt a ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

ZMIANY W ZAKRESIE IZOLACJI I KWARANTANNY W WARUNKACH DOMOWYCH

Osoby, które były narażone na chorobę zakaźną lub pozostawały w styczności ze źródłem biologicznego czynnika chorobotwórczego, a nie wykazują objawów chorobowych, podlegają obowiązkowej kwarantannie lub nadzorowi epidemiologicznemu, jeżeli tak postanowią organy inspekcji sanitarnej przez okres nie dłuższy niż 21 dni, licząc od dnia następującego po ostatnim dniu odpowiednio narażenia albo styczności.

Obowiązkowa kwarantanna lub nadzór epidemiologiczny mogą być stosowane wobec tej samej osoby więcej niż raz, do czasu stwierdzenia braku zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Ustanowiony został również zakaz opuszczania miejsca izolacji lub izolacji w warunkach domowych, a także kwarantanny. Wprowadzono także ustawową definicję izolacji w warunkach domowych.

KARY

W razie stwierdzenia naruszenia obowiązku hospitalizacji, kwarantanny lub izolacji w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem lub zwalczaniem COVID-19, nałożonego przez właściwy organ lub wynikającego z przepisów prawa, państwowy powiatowy inspektor sanitarny nakłada na osobę naruszającą taki obowiązek, w drodze decyzji, administracyjną **karę pieniężną w kwocie do 30 000 zł.**

§ **Podstawa prawna:** art. 8 ust. 1 pkt a, art. 8 ust. 8 pkt b ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

SPRAWY SĄDOWE I ZAWIESZENIE BIEGU TERMINÓW PRAWA MATERIALNEGO

ZAWIESZENIE SPRAW SĄDOWYCH

§ **Podstawa prawna:** Art. 14a i art. 15z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

WAŻNE – ustawa z dnia 31 marca 2020 r. przewiduje w swoich założeniach zawieszenie biegu wszelkich terminów procesowych zarówno w postępowaniach przed sądami powszechnymi, sądami administracyjnymi, jak i przed organami administracji publicznej.

Wyłączono z zawieszenia biegu terminów procesowych szereg terminów przewidzianych w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w niektórych innych przepisach.

Jakich spraw dotyczy zawieszenie biegu terminów procesowych?

Zawieszenie biegu terminów procesowych, jak również wstrzymanie jego rozpoczęcia, dotyczy następujących postępowań:

1. sądowych, w tym sądownoadministracyjnych,
2. egzekucyjnych,
3. karnych,
4. karnych skarbowych,
5. w sprawach o wykroczenia,
6. administracyjnych,
7. postępowań i kontroli prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
8. kontroli celno-skarbowych,
9. postępowań w sprawach, o których mowa w art. 15f ust. 9 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 847, z późn. zm.),
10. innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw.

SKUTEK ZAWIESZENIA – bieg terminów procesowych w przedmiotowych sprawach nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19.

WYJĄTKI – jakich spraw nie dotyczy zawieszenie biegu terminów procesowych?

Ustawa przewiduje wyłączenie, zgodnie z którym nie ulegnie wstrzymaniu i zawieszeniu bieg terminów w postępowaniach sądowych zaliczonych do spraw pilnych i w postępowaniach sądownoadministracyjnych, w których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności.

ZAWIESZENIE BIEGU TERMINÓW PRAWA MATERIALNEGO

Podstawa prawna: Art. 15zrz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W odpowiedzi na liczne wnioski samorządów zawodowych zrzeszających prawników, ustawa z dnia 31 marca 2020 r. wprowadza zawieszenie biegu nie tylko terminów procesowych, ale także wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów przewidzianych w przepisach materialnego prawa administracyjnego.

Bieg jakich terminów przewidzianych w przepisach prawa materialnego podlega zawieszeniu?

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem,
- 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,
- 3) przedawnienia,
- 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,
- 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
- 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju – nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

WSTRZYMANIE ROZPOCZĘCIA I PRZERWANIE BIEGU TERMINU DO ZŁOŻENIA WNIOSKU O OGŁOSZENIE UPADŁOŚCI

Podstawa prawna: art. 15zrza ustawy z dnia 02 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w odpowiedzi na liczne wnioski środowisk prawniczych i przedsiębiorców wprowadziła rozwiązania w sprawie wstrzymania rozpoczęcia i przerwania biegu terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Kiedy bieg terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu?

Jeżeli podstawa do ogłoszenia upadłości dłużnika powstała w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, a stan niewypłacalności powstał z powodu COVID-19, bieg terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu. Po tym okresie termin ten biegnie na nowo.

Aktualnie dłużnik jest obowiązany do zgłoszenia w sądzie wniosku o ogłoszenie upadłości nie później niż w terminie 30 dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości.

Kiedy stan niewypłacalności powstaje z powodu COVID-19?

Jeżeli stan niewypłacalności powstał w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 domniemywa się, że zaistniał z powodu COVID-19.

Jakie skutki ma złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości dla innych terminów przewidzianych w ustawie – Prawo upadłościowe?

Jeżeli termin na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości ustalany jest z uwzględnieniem powyższych postanowień i wniosek o ogłoszenie upadłości zostanie złożony przez dłużnika w tym terminie, a brak jest wcześniejszego wniosku o ogłoszenie upadłości, określone przepisami ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe terminy, dla których obliczania znaczenie ma dzień zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości **wydłuża się o liczbę dni pomiędzy dniem zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, a ostatnim dniem, w którym wniosek ten winien być złożony** stosownie do art. 21 ust. 1, lub odpowiednio art. 21 ust. 2a, ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, bez uwzględniania postanowień ust. 1 niniejszego artykułu.

Opracował zespół Kancelarii Radców Prawnych BUJKO & SZTEJNA:

radca prawny Aleksandra Gajda,
radca prawny Piotr Kania-Kaniowski,
aplikant radcowski Marcin Cierebiej
oraz aplikant radcowski Mateusz Wartalski
pod nadzorem radcy prawnego dr. Przemysława Sztejny
i radcy prawnego Wojciecha Bujko.

Wydawca

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji
Krajowej Rady Radców Prawnych
Al. Ujazdowskie 18 lok. 4
00-478 Warszawa
www.obsil.pl